

VENDIM
Nr. 82, datë 17.5.2018

**AUTORIZIM I NDIHMËS SHTETËRORE “PËR SKEMËN E INCENTIVAVE
FISKALE NË SEKTORIN E TURIZMIT”**

Komisioni i Ndihmës Shtetërore, me pjesëmarrjen e:

z. Arben Ahmetaj	kryetar;
znj. Mimoza Dhëmbi	anëtare;
znj. Etleva Haka	anëtare;
znj. Mirjana Zisi	anëtare;
z. Ahmet Maqcellari	anëtar,

në mbledhjen e tij të radhës të datës 17.5.2018, në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, në bazë të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, “Për ndihmën shtetërore”, të ndryshuar; të nenit 28/1, “Autorizimi *ex-post* i ndihmës”, dhe të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 817, datë 28.12.2005, “Për miratimin e rregullores ‘Për procedurat dhe formën e njoftimit’”, vlerësoi përputhjen me rregullat e ndihmës shtetërore të skemës së incentivave fiskale në sektorin e turizmit.

1. Procedura

Me qëllim mbështetjen e aktivitetit ekonomik të shërbimit të akomodimit në strukturat akomoduese, si edhe hoteleve me “status special”, vendës dhe të huaj, dhënësit e ndihmës kanë miratuar më akte ligjore dhe nënligjore dhënien e incentivave fiskalë, me qëllim mbështetjen e aktivitetit ekonomik të ndërmarrjeve në Shqipëri, në sektorin e turizmit. Publiku dhe operatorët ekonomikë kanë akses në informacion për skemën e ndihmës shtetërore, duke qenë se masa e sipërcituar është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 222, datë 19 dhjetor 2017 dhe nr. 232, datë 28 dhjetor 2017. Komisioni vendosi të shqyrtojë këtë masë, me qëllim vlerësimin e përputhshmërisë së saj me ligjin nr. 9374, datë 21.4.2005, “Për ndihmën shtetërore”, të ndryshuar.

1.1 Bazat për iniciimin e procedurës

Në zbatim të nenit 4, të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, “Për ndihmën shtetërore”, të ndryshuar, Komisioni vlerëson se incentivat fiskalë janë ndihmë shtetërore. Ky konkluzion paraparak mbështetet në gjetjet, se:

- përjashtimi nga tatimi mbi fitimin për kohëzgjatjen prej 10 vitesh; përjashtimi nga taksa mbi ndërtesat; aplikimi i shkallës së reduktuar të tatimit mbi vlerën e shtuar nga 20% në 6%, për çdo furnizim shërbimi të ofruar brenda strukturave akomoduese “hotel/resort me pesë yje, status special”; si edhe aplikimi i shkallës së reduktuar të tatimit mbi vlerën e shtuar nga 20% në 6%, për çdo furnizim shërbimi të ofruar nga strukturat akomoduese, do t’u japë përfituesve të ndihmës një avantazh ekonomik që nuk ofrohet në treg, në kushte normale;

- avantazhi i dhënë është selektiv, sepse vetëm përfituesit/ndërmarrjet do të përfitojnë nga skema e ndihmës;

- avantazhi jepet nga burimet shtetërore, duke qenë se lehtësirat do të rezultojnë në uljen e të ardhurave tatimore në buxhetin e shtetit dhe; se

- lehtësirat fiskale të dhëna për ndërmarrjet kanë efekt në konkurrencë dhe ndikon në tregtinë në rajon.

2. Përshkrimi i masës

2.1 Objektivi i skemës së ndihmës shtetërore

Skema synon të inkurajojë investimet në infrastrukturën e turizmit në Republikën e Shqipërisë, si edhe krijimin e vendeve të reja të punës.

Dhënësi i ndihmës është Ministria e Financës dhe Ekonomisë. Zbatues i skemës së ndihmës shtetërore është ministria përgjegjëse për turizmin.

2.2 Përfituesi nga skema e ndihmës shtetërore

Plani për dhënie e ndihmës shtetërore në formën e incentivave fiskalë përbëhet nga dy komponentë:

I. Skema e ndihmës shtetërore për furnizimin e shërbimit të akomodimit në strukturat akomoduese, në formën e reduktimit të shkallës së tatimit mbi vlerën e shtuar nga 20% në 6%; si dhe

II. Skema e ndihmës shtetërore për çdo furnizim shërbimi të ofruar brenda strukturave akomoduese “hotel/resort me pesë yje, status special”, në formën e reduktimit të shkallës së reduktuar të tatimit mbi vlerën e shtuar nga 20% në 6%, përjashtimit nga tatimi mbi fitimin (për një kohëzgjatje prej 10 vitesh), si dhe përjashtimi nga taksa e ndërtesës.

Përfituesit nga zbatimi i skemës së ndihmës shtetërore janë ndërmarrjet që ofrojnë shërbimin e akomodimit në strukturat akomoduese, si dhe operatorët menaxhues në strukturat akomoduese “me 4 ose 5 yje, status special”, të cilat marrin përsipër operimin dhe menaxhimin e një strukture akomoduese me 4 ose 5 yje.

Skema nuk zbatohet për ndërmarrjet në vështirësi në kuptimin të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 816, datë 28.12.2005, “Për miratimin e rregullores ‘Për kushtet dhe procedurat e dhënies së ndihmës për shpëtim dhe ristrukturim’”.

2.3 Baza ligjore e skemës së ndihmës shtetërore

Në Fletoret Zyrtare nr. 222, datë 19 dhjetor 2017 dhe nr. 232, datë 28 dhjetor 2017, janë publikuar aktet e mëposhtme:

I. Për skemën e I, baza ligjore është:

Ligji nr. 71/2017, “Për një shtesë në ligjin nr. 92/2014, ‘Për tatimin mbi vlerën e shtuar’”, të ndryshuar, neni 1. ku përcaktohet se:

“3. Shkalla e reduktuar e tatimit mbi vlerën e shtuar, e cila aplikohet për furnizimin e shërbimit të akomodimit në strukturat akomoduese, sipas kategorive të përcaktuara në legjislacionin e fushës së turizmit, është 6 për qind.”

II. Për skemën II, baza ligjore është:

a) Ligji nr. 114/2017, “Për disa shtesa në ligjin nr. 93/2015, ‘Për turizmin’”.

- Neni 1 përcakton se:

“Investitor në strukturë akomoduese “me 4 ose 5 yje, status special”, nënkupton “subjektin i cili financon ndërtimin dhe/ose merr përsipër ndërtimin në territorin e Republikës së Shqipërisë të strukturave akomoduese “me 4 ose 5 yje, status special”, në përputhje me këtë ligj”.

- Neni 2 përcakton se:

Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrisë përgjegjëse për turizmin, jep statusin e veçantë, “investitor në strukturë akomoduese me 4 ose 5 yje, status special”, për subjektin që plotëson të gjitha kushtet e mëposhtme:

“a) Është investitor në një strukturë akomoduese me 4 ose 5 yje në Republikën e Shqipërisë, të certifikuar si të tillë nga një agjenci e përcaktuar nga Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrisë përgjegjëse për turizmin;

b) Vlera e investimit është të paktën 8 (tetë) milionë euro për ndërtimin e strukturës akomoduese me 4 yje dhe të paktën 15 (pesëmbëdhjetë) milionë euro për ndërtimin e strukturës akomoduese me 5 yje.”

b) Ligji nr. 106/2017, “Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr. 9632, datë 30.10.2006, “Për sistemin e taksave vendore”, të ndryshuar; neni 22, “Taksa mbi ndërtesat”, i cili parashikon në pikën 6, shkronja “e”, se përjashtohen nga taksa mbi ndërtesat:

“Strukturat akomoduese “hotel/resort me katër dhe pesë yje, status special”, sipas përcaktimit në legjislacionin e fushës së turizmit dhe që janë mbajtës të një marke tregtare të regjistruar dhe të njohur ndërkombëtarisht *brand name*”.

c) Ligji nr. 105, datë 30.11.2017, “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 8438, datë 28.12.1998, “Për

tatimin mbi të ardhurat”, të ndryshuar, neni 2, i cili parashikon që në nenin 18, “Përjashtimet” të shtojë me germën “g”, subjektin që përjashtohet nga tatimi mbi fitimin:

“... Përjashtimi nga tatimi mbi fitimin, i parashikuar sipas këtij paragrafi, aplikohet për një periudhë 10-vjeçare për ato struktura, të cilat përfitojnë statusin special deri në dhjetor 2024...”.

d) Ligji nr. 107/2017, “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 92/2014, “Për tatimin mbi vlerën e shtuar në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, neni 1, ku përcaktohet, se: Në nenin 49 “Shkallët e reduktuara”, pas pikës 3 shtohet pika 4 me këtë përmbajtje:

“Përjashtimisht sa përcaktohet në pikën 3 të këtij neni, shkalla e reduktuar e tatimit mbi vlerën e shtuar 6% aplikohet për çdo furnizim shërbimi të ofruar brenda strukturave akomoduese “hotel/resort me pesë yje, status special”.

2.4 Vlera e planifikuar e ndihmës shtetërore

Për ndërmarrjet që ofrojnë shërbimin e akomodimit në strukturat akomoduese, dhënësi i ndihmës do të raportojë vlerën e ndihmës shtetërore, në përputhje me ligjin nr. 9374, datë 21.4.2005, “Për ndihmën shtetërore”, të ndryshuar, neni 32, “Raportet vjetore”.

Efekti financiar në burimet shtetërore/në buxhetin e shtetit për strukturat akomoduese “hotel/resort me pesë yje, status special”, do të përlllogaritet në momentin kur ndërmarrja do të operojë në fushën e turizmit.

3. Vlerësimi i ekzistencës së ndihmës shtetërore

3.1 Kualifikimi i skemës së ndihmës shtetërore

Në bazë të nenit 4, pika 1, të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, “Për ndihmën shtetërore”, të ndryshuar, përcaktohet, se:

“Përveç rasteve të parashikuara ndryshe në këtë ligj, ndalohet çdo ndihmë e dhënë nga burimet shtetërore, në çfarëdolloj forme, e cila, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, shtrembëron ose kërcënon të shtrembërojë konkurrencën, duke dhënë përparësi për një ose disa ndërmarrje të caktuara ose për prodhimin e produkteve të caktuara, për aq sa mund të ketë ndikim në plotësimin e detyrimeve të ndërmarrja nga Republika e Shqipërisë, në marrëveshjet ndërkombëtare që përmbajnë dispozita të ndihmës shtetërore”.

Gjithashtu, neni 71, “Konkurrenca dhe dispozita të tjera ekonomike”, i Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit ndërmjet komuniteteve evropiane e shteteve të tyre anëtare dhe Republikës së Shqipërisë¹, përcakton se:

“Praktikat në kundërshtim me këtë nen vlerësohen në bazë të kriterëve që lindin nga zbatimi i rregullave të konkurrencës të aplikueshme në Komunitet, sidomos në nenet 81, 82, 86 dhe 87 të Traktatit Themelues të Komunitetit Evropian dhe instrumenteve interpretuese që përdoren nga institucionet e Komunitetit (TFEU).”

Në përcaktimin nëse një masë është ndihmë shtetërore në kuptim të nenit 4, të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, “Për ndihmën shtetërore”, të ndryshuar dhe të nenit 107(1) të TFEU-së, Komisioni vlerëson plotësimin e kriterëve të mëposhtme:

- masa duhet të jepet nga shteti dhe të përfshijë burimet shtetërore,
- masa duhet të japë një avantazh ndaj ndërmarrjeve të caktuara ose sektorëve të caktuar, si edhe
- masa ndikon në konkurrencë dhe mund të ndikojnë në tregtinë midis shteteve anëtare.

Skema e incentivave fiskalë për ndërmarrjet që ofrojnë shërbimin e akomodimit në strukturat akomoduese dhe ndërmarrjet e strukturave akomoduese “hotel/resort me pesë yje, status special”, është ndihmë shtetërore, sepse përparësia jepet nga burime shtetërore, ka risk për të shtrembëruar konkurrencën, si edhe forcon gjendjen ekonomiko-financiare të ndërmarrjeve kundrejt konkurrentëve të tjerë në treg. Mbështetja për sektorin e turizmit në ekonomi ndikon në tregtinë mes shtetesh, sepse

¹ Ligji nr. 9590, datë 27.7.2006, “Për ratifikimin e Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe komuniteteve evropiane e shteteve të tyre anëtare”.

ndërmarrjet në sektorin e hotelarisë në shtetet e rajonit konkurrojnë për tërheqjen e turistëve.

4. Vlerësimi i përputhshmërisë së ndihmës shtetërore, në bazë të nenit 13, pika 3, e ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, “Për ndihmën shtetërore”

Komisioni vlerëson se plani i ndihmës synon nxitjen e investimeve në ekonomi, si edhe përmirësimin e aftësive menaxheriale në sektorin e turizmit, nëpërmjet përfshirjes së teknologjive të reja, si edhe në rritjen e aftësive konkurruese të ndërmarrjeve shqiptare. Komisioni konstaton se nuk është e dhënë kohëzgjatja e skemës në vite, lidhur me reduktimin e shkallës së tatimit mbi vlerën e shtuar dhe taksës mbi ndërtesën.

Të dy komponentët e planit të ndihmës plotësojnë të gjitha kushtet e një ndihme operationale dhe, si e tillë, në parim, ajo është e ndaluar. Megjithatë, në bazë të nenit 7, të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 815, datë 28.12.2005, “Për miratimin e rregullores ‘Për kushtet dhe procedurat e dhënies së ndihmës rajonale’”, ndihma shtetërore mund të lejohet vetëm nëse plotësohen të tria kushtet e mëposhtme:

- ndihma është e justifikuar për shkak të natyrës së saj dhe për kontributin që jep në zhvillimin rajonal;

- vlera e saj është në përpjesëtim me mangësitë që kërkon të rregullojë;
- ndihma është e kufizuar në kohë dhe zvogëlohet në mënyrë progresive.

Komisioni vëren se skema nuk ka parashikuar mekanizmin e raportimit të zbatimit të saj dhe as kushtet kumulative që duhet të plotësojnë ndërmarrjet, nëse ato mbështeten nga forma të tjera të mundshme të ndihmës shtetërore.

Komisioni, mbi bazën e njoftimit të skemës së ndihmës nga ministria përgjegjëse për turizmin, do të shqyrtojë, vlerësojë dhe miratojë skemën e ndihmës operationale për subjektin që do të përfitojë “statusin special”, të parashikuar në ligjin nr. 114/2017, “Për disa shtesa në ligjin nr. 93/2015, ‘Për turizmin’”, vetëm nëse përmbushen në mënyrë kumulative kushtet e mëposhtme:

a) Masa e ndihmës synon në arritjen e një qëllimi të përcaktuar mirë dhe me interes të përbashkët, duke provuar se:

- masa e ndihmës ka për qëllim përmbushjen e objektivit me interes të përbashkët;
- domosdoshmërinë për ndërhyrje shtetërore;

b) Ndihma është një instrument i përshtatshëm dhe i domosdoshëm, duke provuar se:

- masa ka efekt nxitës,
- masa është proporcionale dhe e kufizuar (shuma e ndihmës duhet të sjellë rritje të treguesve të matjes së performancës në sektorin e turizmit;

c) Efektet në konkurrencë dhe tregti do të jenë të kufizuara;

d) Ndihma është transparente.

Nëse masa e njoftuar e ndihmës shtetërore plotëson kushtet e mësipërme, si dhe duke qenë se skema e ndihmës shtetërore në këtë vendim synon nxitjen e investimeve në veprimtari, sektorë dhe rajone të caktuara, Komisioni i Ndihmës Shtetërore do të shprehet për lejueshmërinë e saj në përputhje të plotë me nenin 13, pika 3 dhe nenin 14, të ligjit nr. 9374, datë 21.0.2005, “Për ndihmën shtetërore”, të ndryshuar.

Konkluzion

Sa më lart, Komisioni arrin në përfundimin se masa e njoftuar është ndihmë shtetërore, por është në përputhje me ligjin nr. 9374, datë 21.4.2005, “Për ndihmën shtetërore”, të ndryshuar; me nenin 13, pika 3, “Ndihma shtetërore që mund të lejohet”, sepse lehtëson zhvillimin e veprimtarive të caktuara ekonomike ose zhvillimin e zonave të caktuara ekonomike, deri në atë masë sa kjo ndihmë nuk është në kundërshtim me detyrimet e marrëveshjeve ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Ndhmës Shtetërore, në bazë të nenit 4, 17, 20, 22, dhe 31 të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, “Për ndihmën shtetërore”, të ndryshuar,

VENDOSI:

1. Të autorizojë zbatimin e skemës së ndihmës shtetërore operationale për ndërmarrjet që ofrojnë shërbimin e akomodimit në strukturat akomoduese dhe për ndërmarrjet që investojnë në strukturat akomoduese “me 4 ose 5 yje, me status special”, të parashikuar në ligjin nr. 114/2017, “Për disa shtesa në ligjin nr. 93/2015, ‘Për turizmin’”, mbështetur në nenin 13, pika 3, të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, “Për ndihmën shtetërore”, të ndryshuar, sepse lehtëson zhvillimin e veprimtarive të caktuara ekonomike ose zhvillimin e zonave të caktuara ekonomike, deri në atë masë sa kjo ndihmë nuk është në kundërshtim me detyrimet e marrëveshjeve ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë.

2. Ndërmarrjet përfituese, në kuadër të skemës ose në kuadër të ndihmës individuale, do të duhet të deklarojnë çdo formë tjetër ndihme shtetërore që kanë përfituar ose do të përfitojnë.

3. Ministria e Financave dhe Ekonomisë, brenda datës 31 mars të çdo viti, të paraqesë raport për impaktin e ndihmës shtetërore gjatë vitit paraardhës financiar, si edhe të japë çdo informacion që do të kërkohet për monitorimin dhe kontrollin e ndihmës së dhënë. Të gjitha të dhënat për zbatimin e skemës të ruhen deri në dhjetë vite, pasi ndihma e fundit individuale të jetë dhënë në kuadër të kësaj skeme.

4. Ministria përgjegjëse për turizmin në zbatim të nenit 33/1, të ligjit nr. 93/2015, “Për turizmin”, të ndryshuar, të njoftojë dhe marrë autorizimin nga ana e Komisionit të Ndhmës Shtetërore siç është parashikuar në ligjin nr. 9374, datë 21.4.2005, “Për ndihmën shtetërore”, itë ndryshuar.

5. Ministria përgjegjëse për turizmin, bazuar në nenin 20, pika 1, të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, “Për ndihmën shtetërore”, duhet të marrë miratimin paraprak të KNSH-së në rastin eventual të çdo ndryshimi të skemës së njoftuar.

6. Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETARI
Arben Ahmetaj